

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-16472767
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUTLU
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/40801

ÖK 113

**MUŞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN SEZAI TEMELLİ'NİN
TBMM 7/40801 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Muş ili Varto ilçesine bağlı Dönertaş, Kuşluk, Baltaş, Çayönü, Omcalı, Ünalı köyleri ile Çavuşlu ve Konaklı mezralarında çok uzun yıllardır devam eden içme suyu sorunu, tüm başvurulara rağmen çözüme kavuşturulamamıştır.

Söz konusu köyler, hane sayısı bakımından ilçenin en kalabalık kırsal yerleşimleri arasında yer almakta olup, çevredeki mevcut su kaynaklarından geçici çözümlerle su temin edilmeye çalışılmış; ancak bu kaynaklar zamanla tükenmiş ve köyler yeniden susuz bırakılmıştır.

Köy muhtarları tarafından Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Genel Müdürlüğü'ne defalarca dilekçeyle başvuruda bulunulmuş; ancak bu başvurular sonuçsuz kalmıştır. Dilekçelere verilen yanıtlarda, içme suyu hizmetlerinin geçmişte Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, bu kurumun kapatılmasının ardından yetki ve sorumluluğun İl Özel İdarelerine devredildiği belirtilmiştir.

İl Özel İdaresi yetkilileriyle yapılan görüşmelerde ise, Bakanlık tarafından ayrılan bütçenin yetersiz olduğu, yalnızca Varto ilçesinde yaklaşık 40 köyün benzer şekilde içme suyu sorunu yaşadığı ifade edilmiştir. Öte yandan, Omcalı köyü sınırlarında bulunan Hapurpet Gölü'ne kurulacak bir arıtma sistemiyle 5 köy ve 2 mezranın içme suyu sorununun kalıcı olarak çözülebileceği belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

1-Muş ili Varto ilçesine bağlı söz konusu köy ve mezralarda uzun yıllardır devam eden içme suyu sorunu hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?

2-Köy muhtarları tarafından ilgili bakanlıklara ve kurumlara yapılan başvurular neden sonuçsuz bırakılmıştır? Bu başvuruların kaç değerlendirilmeye alınmıştır?

3-Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün kapatılmasından önce söz konusu köyler için her yıl ayrılan bütçe ne kadardır? Bu bütçenin ne kadar fiilen köylerin içme suyu ve altyapı hizmetlerinde kullanılmış, ne kadar İl Özel İdarelerine devredilmiştir?

4-Muş ili genelinde kırsal içme suyu hizmetleri için 2024 ve 2025 yıllarında Bakanlığınız tarafından ayrılan ödenek ne kadardır? Varto ilçesinde içme suyu sorunu yaşayan yaklaşık 40 köy için bu ödeneğin artırılması planlanmakta mıdır?

5-Omcalı köyü sınırlarında bulunan Hapurpet Gölü'nden içme suyu teminine yönelik bir arıtma tesisi kurulması konusunda Bakanlığınız tarafından fizibilite çalışması yapılması ve bu suyun içme ve kullanma suyu olarak değerlendirilmesi planlanmakta mıdır?

6-Söz konusu arıtma sistemi ve içme suyu altyapısının hayata geçirilmesi için 2026 yılı yatırım programında ödenek ayrılması düşünülmekte midir?

7-Uzun yıllardır temiz ve sağlıklı içme suyuna erişemeyen yurttaşların, en temel insan haklarından biri olan su hakkına erişiminin sağlanması için Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?

CEVAP

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 'İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları' başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde *"İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında,"* yer alan hizmetlerin, il özel idaresinin görev ve yetkisinde olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla, soru önergesinde konu edilen içme suyu sorununun Muş İl Özel İdaresi görev ve yetki alanında olduğu değerlendirilmekle birlikte il özel idarelerinin iş ve işlemleri İçişleri Bakanlığınca yürütülmektedir.

Bakanlığımız Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğümüzce büyükşehir olmayan illerde Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi yürütülmektedir. KÖYDES Projesi kapsamında oluşturulacak projelerin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararı ile vali ve kaymakamlar tarafından köylerin ihtiyaçlarına yönelik belirlenmektedir. Projelere dair bütün iş ve işlemler, il özel idareleri ve köylere hizmet götürme birlikleri tarafından yürütülmektedir. Bu proje dışında il özel idareleri ve köylere hizmet götürme birliklerinin kendi imkân ve bütçeleri ile yaptıkları yatırımlar dâhil değildir.

Bu itibarla, 2005-2025 yıllarında, Muş iline toplam 769.936.561 TL ödenek gönderilmiştir. 2025 yılında 162.666.086 TL ödenek tahsis edilmiştir.

Muş ilinin toplam köy yolu 2.812 kilometre olup Proje kapsamında köy yollarında; 1.923 kilometre asfalt yol, 800 kilometre stabilize yol, 438 kilometre onarım, 89 kilometre tesviye, 978.984 metrekare parke taşı yapılmıştır.

Sanat yapısı olarak; 19 adet köprü ve 1.218 adet menfez tamamlanmıştır.

Muş ili 517 köy ve bağlısı sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 7 köy ve bağlısı yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 69 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış ve 595 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiştir. Atık su toplama işlerinde 5 köy ve bağlısında 5 adet atık su projesi yapılarak 1.648 vatandaşa hizmet götürülmüştür.